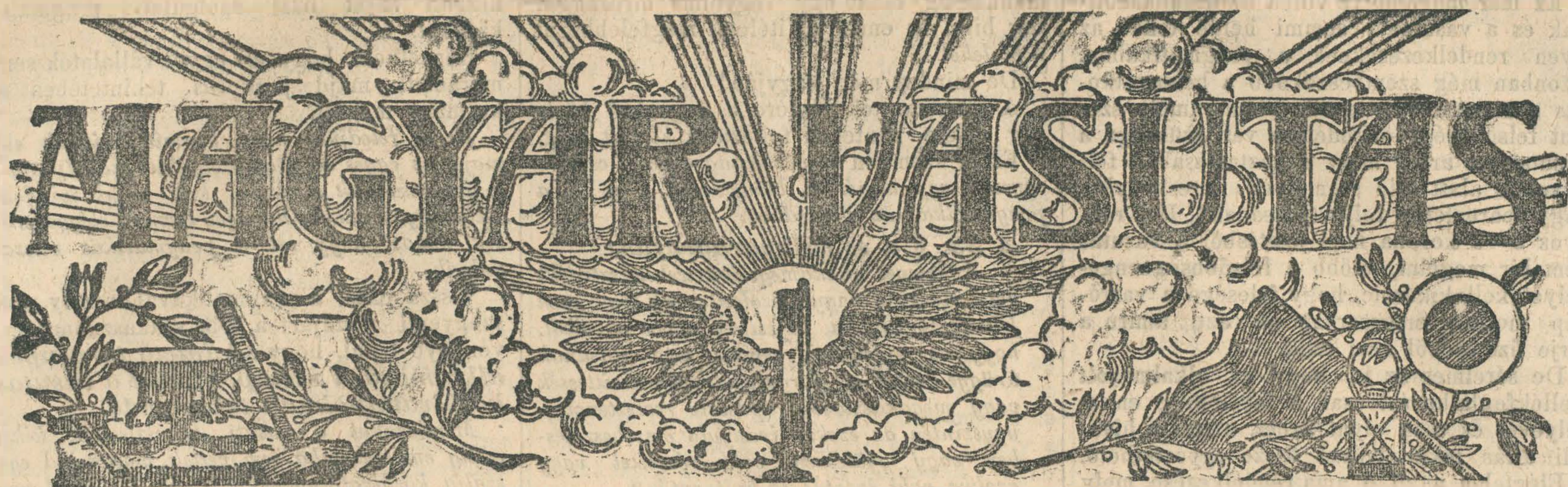

A VASUTI MUNKÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Dembinszky-utca 6. sz., I. em. 16,
ahová minden levél és közlemény eljuttatható.

Megjelenik
minden héten
pénteken.

Előfizetési árak:
Egy hóra — — — 40 (—80 kor.) | Félévre — — — 2,40 (4,80 kor.)
Negyedévre — — — 1,20 (2,40 ") | Egyes szám — — — 10 (—20 ")
A Szövetség tagjai díjtalanul kapják.

Az elszámolást nem küldték még be:

A január és február havát Nyiregyháza, Zombor.

A február havát Királyháza.

A március havát Királyháza, Munkács, Nyiregyháza, Orsova, Szabadka, Zombor.

Az április havát B.-Csaba, B.-Királyhida, Budapest budai, Budapest északi főműhely, Gyékényes, Gyulafehérvár, Hatvan, Kecskemét, Királyháza, Kisujszállás, Munkács, Nagykanizsa, Nyiregyháza, Nagyszeben, Orsova, Pécel, Pozsony, Siófok, Szabadka, Szatmárnémeti, Szolnok, Ujvidék, Zombor.

A rabszolga törvény ellen.

Megmozdultak a vasutasok, hogy megakadályozzák azt a merényletet, melynek célja megsemmisíteni gyökerestől a vasutas szabadságát és jogait, rabláncra fűzve kiszolgáltatni valamennyi vasutast az önkénynek, az elnyomatásnak és a kizsákmányolásnak.

Elöljárának a vasutasok szabadságharcában a szervezett vasuti munkások, de örömmel jelenthetjük, hogy a többi kategóriák is nagy számmal csatlakoztak a munkásokhoz és a kormány gonosz politikájának egy üdvös eredménye mégis lesz: megteremti a vasutasok nagy, hatalmas szolidaritását.

De más szolidaritást is teremt. A szervezett vasutasok és a szociáldemokrata munkásság szolidaritását, amely néhány nap múlva fog fényesen kifejezésre jutni.

Május hó 26-án, vasárnap délután 2 órakor, az Aréna mellett levő téren Budapest összes munkásai a kormány legujabb merénylete ellen tartanak

nagy tiltakozó gyűlést

Napirend: A vasutasok szolgálati szabályzata.

Ezen a nagy népgyűlésen is be fogják bizonyítani Budapest munkásai, hogy együttérznek és ha rákerül a sor, együtt harcolnak a fenyegetett vasutasokkal.

Ott legyen a népgyűlésen valamennyi vasutas, kinevezett és munkás egyaránt!

A vasutasok rabszolga törvénye.

A vasutasok oly régi, oly hő vágya teljesedésbe ment.

Elkészült a szolgálati pragmatika és a fizetésrendezés.

Esztendőnk hosszú során által várjuk, lestük, hogy mikor teljesednek vágyaink álmai és ma, amikor előttünk fekszenek a kormány javaslatai, meg kell döbbernünk.

Mostohábbnál mostohábbul bánik el a vasutasokkal a két törvényjavaslat. Azokkal a vasutasokkal, akikre milliók és milliók élete és vagyona van bízva, akik éjjelt-nappalt egybetéve szolgálatják a közérdeket.

Ezek a vasutasok küzdelem előtt állanak és az egész társadalom érdeklődéssel tekint harcuk elé.

A művelt világ szeme csüng most a magyar vasutasokon, vajjon lesz-e ezekben annyi erő és akarat, hogy visszatudják dobni azokat a bilincseket, amelyeket feléjük nyujtanak.

Évekkel ezelőtt mint tűzokádó vulkán tört ki a vasutasokból hosszú, hosszú évek elfojtott keserősége. Az elnyomatás, a szinylődés és az inség rákényszerítette a vasutasokat, hogy leghatalmasabb fegyverükhöz, a sztrájkhoz nyuljanak.

Akkor még mindannyian szervezetlenek voltunk. Gyöngék, nagyon gyöngék, még ezzel a hatalmas és borzasztó fegyverrel a kezünkben is a nálunknál még hatalmasabb munkaadóval, a kormányval szemben.

Azóta 3 évvel előbbre haladtunk. A politikai és gazdasági viszonyok csendes szervezkedést biztosítottak számunkra. Fejlődtünk, erősödtünk és és ma tudatában vagyunk erőnknek és hatalmunknak.

Ennek az erőnek és hatalomnak a kényszerítő hatása alatt született meg a kormány két javaslata, amelyek a kormány szerint olyanok, mint a szíami ikrek — elválaszthatatlanok.

A vasutasokban rejlő erő és hatalom ki fogja állani a kormány tűzpróbáját. A vasutasok befogják, be kell nekik bizonyítani, hogy három év alatt annyira megerősödtek,

hogy ma már nem kell nekik sztrájkhoz nyulni és mégis meg fogják dönteni a törvénytervezetek ama részeit, amelyek rájuk nézve rosszak és sérelmesek.

A két javaslat közül egyik sem jó. De ami keveset nyújt a fizetésjavítás a magasabb tisztviselőknél, még azt is lerontja a pragmatikának csufolt törvénytervezet.

Mert a fizetésrendezés csupán a magas és még magasabbrangú tisztviselőket elégítheti ki. Az alsó és legalsóbb kategóriáknak alig juttat valamit.

A kinevezett altiszteknek, szolgáltnak is vajmi keveset.

A munkásoktól pedig az évek folyamán még azt is elvették, ami volt. Hiányzik a fizetésrendezésből az egyenlőség elve.

Negyvenezer vasuti munkás egyetlenegy garas fizetésjavításban nem részesült.

Negyvenezer vasuti munkás nyomorog majd tovább élniért.

Igy fizet az a kormány, amelynek lapjait megfizetni százazrek tellenek a Máv. alkalmazottak által szerzett 98 millió haszonból.

És mindamellett százszorta jobban érinti a pragmatika a vasutasok érdekét, mint a silány fizetésrendezés.

Mi haszna van a madárnak abból, ha a kalitkában kendermaggal etetik is, ha nincs szabadsága?

Mit ér a vasutasnak, ha egy karój száraz kenyérrel több is jut neki, ha ezért guzsba kötik?

Elvi ellentétek, politikai nézeteltérések dulhattak a vasutasok között, de ma, amikor a jogok megvédéséről van szó, egy táborba kell állni az ország összes vasutasainak.

Mérhetetlen, beláthatatlan veszedelmet hoz a vasutasokra a pragmatika, ha ilyen alakjában megszavazza a törvényhozás.

Jogokról és kötelességekről szól a pragmatika. De sehol a vaskos pragmatikában nyoma sincs a jognak, de tele van kötelességgel. A 15. § második bekezdése sérelmes, mert „szolgálati érdekből” bárkit és bármikor át lehetne helyezni. Tapasztalatunk van ebben, hogy mi az a „szolgálati érdek” és kit szoktak áthelyezni.

Elfogadhatatlan a 17. §, hogy minden alkalmazott köteles a munkakörébe nem tartozó teendőket is végezni, hogy szükség esetén a rendes munkaidőn túl is, külön díjazás nélkül kell dolgoznia. Olyan rendelkezés ez, amely illuzóriussá teszi azt a nagyfenn hirdetett humánus rendeleteket, amelyek szerint a különórát díjazandók.

Egyenesen nevetséges a 19. § ama rendelkezése, hogy az alkalmazott családtagjai által a vasútnak okozott károkért az alkalmazott anyagilag is felelős.

Ez már magánügye volna az alkalmazottnak és a vasutnak, semmi helye tehát az ilyen rendelkezéseknek a pragmatikában. Azonban még szembezőköbb a beleavatkozás a magánéletbe a 23. §-ban, amely szerint felsőbbbségi engedélyre van szüksége a vasutasnak arra, hogy a háztartásában felügyelete alatt álló személyek kereskedelmi vagy iparüzletet folytathassanak! Ha rongyos 2—3 korona napi fizetésből a vasutas nem bír megélni, előbb a felsőbbbségi engedélyt kell kikérnie, hogy felesége a varrógép mellett megszerezhesse azt, amire a férje fizetéséből nem telik.

De sérelmes az is, hogy az alkalmazott mellékfoglalkozást csak a felsőbbbségi engedélyével és csak olyat üzhöz, amely a hivatali állás tekintélyével össze egyeztethető.

Elég teljen a 26. § ama rendelkezése, mely szerint az alkalmazottnak „megfelelő” pihenő időre van igényük.

Közelebbi és szoros meghatározást határozottan követelünk.

A 27. § c) pontja jogfosztás. A munkások évek hosszú sora alatt ki tudtak maguknak vivni 8 napi szabadságidőt és ezt a tervezet szerint 7 napra akarják redukálni.

De sérelmes az a rendelkezés, hogy az alkalmazott csak akkor mehet, amikor a felsőbbbségi azt megállapítja és nem akkor, amikor neki szabadságra szüksége volna.

Oriási fontosságú a 28. §, amely a választói jogról beszél.

Hiába áll ebben a §-ban, hogy választói jogát mindenki szabadon gyakorolhatja, hogy mindenki arra adja le szavazatát, akire akarja, hogy enniatt üldözni senkit sem szabad.

Mindezt lerontja ennek a §-nak 3-ik bekezdése, hogy „az alkalmazott valamely jelölt megválasztása érdekében mozgalmat nem szervezhet s híveket nem szereszet.”

A vasutasok emírens érdeke, hogy szavuk legyen a képviselőházban. Ott, ahol ügyvédek, papok, nagybirtokosok foglalhatnak helyet, joggal követelhetjük mi vasutasok, akik közel százezren vagyunk, hogy vasutas képviselő számára is legyen hely.

De éppen a fentidézett rendelkezés alapján kizárt dolog, hogy vasutas képviselő-jelölt avagy képviselő legyen.

Az ezután következő 29. § az egyesülési és gyűlékezési jog korlátozása. Senmiféle egyesületet, még egy asztaltársaságot sem lehet alakítani, amíg az igazgatóság erre engedélyt nem ad. De ha a kereskedelmi miniszter jönnek látja, az általa jóváhagyott alapszabályokkal bíró szövetségeket fel is oszlatthatja.

A 29. § gondoskodik arról, hogy „az alkalmazottak nem lehetnek olyan egyesületek tagjai, amelyeknek törekvései a kereskedelem-ügyi miniszter megítélése szerint a vasuti szolgálat érdekeivel össze nem egyeztetetők.” Egyszerűen kiadják a rendeletet, hogy vasutas ennek vagy annak az együletnek, sparsvereinnek, asztaltársaságnak tagja nem lehet.

Es ez már nem csupán a egyesülési jog korlátozása. Ez már beavatkozás a magánéletbe.

Valóságos egyeduralom ez, ahol 90.000 hasznos tagját a társadalomnak meg akarják fosztani attól, ami a dolgozó milliók legdrágább kincse, az egyesülési és gyűlékezési jogtól.

A 30—50. § szól a szolgálati vétségekről.

Messzemenő volna a husz paragrafust, amelyek valamennyien képtelennél képtelemből intézkeedéseket tartalmaznak, külön-külön tárgyalni.

Kiemeljük azonban, hogy a pragmatika megemlíti, hogy a munkásokra külön fegyelmi bíróság alakul. De hogy milyen lesz ez, arról egy betűt sem ír.

Es bárha még fogalma sincs talán magának a kormánynak sem, hogy milyen lesz a munkások fegyelmi bírósága, mégis benne van már a pragmatikában, hogy amíg a kinevezetteknek két fegyelmi bíróságuk lesz, hogy az elsőfoku fegyelmi bíróság ítéletét meg is felebbezhessék, addig a

munkásság csak egy fegyelmi bírósággal fog bírni és ennek az ítéletét megfelebbezni nem lehet.

De mindez még hagyján!

A kinevezettek részére a fegyelmi bíróság ötféle büntetési fokozatot állapít meg.

Ezzel szemben a munkásságra nézve csupán egyetlen egy nemét a büntetésnek írja elő a pragmatika: az elbocsátást.

A 33. § a sztrájkparagrafus:

„A tömeges munkamegszűntetésben (sztrájk) való részvétel vagy a szolgálatnak tömegesen jelentkező lanyha teljesítése abból a célból, hogy az utasítások pontos megtartásának ürügye alatt a forgalom megnehezíttessék vagy megakasztassék (passzív rezisztencia), ugyszintén az ezekre irányuló összebeszélésben vagy gyűlésben való részvétel vagy azokra való izgatás és bujtogatás,”

olyan vétség, amelyet azonnali elbocsátással akarnak büntetni.

Ex statútum!

Mert eltekintve, hogy megköti a munkásság sztrájkjogát, minden gyűlésre ráfoghatja a felsőbbbségi, hogy azon „összebeszéltek” a résztvevők, hogy sztrájkot vagy passzív rezisztenciát csináljanak.

A fegyelmi bíróság ítélkezik a „botrányos magatartás” felett is. Olyan tág meghatározás ez, hogy a visszaélések ezer és ezer esetére nyílik majd alkalom.

Eminens hibája a fegyelni bíróságoknak, hogy a tárgyalásuk nem nyilvános.

Az 50. § a vasuti despotizmus legnyomósabb bizonyítéka.

Minden herce-hurca, minden kihallgatás vagy vizsgálat nélkül el lehet az alkalmazottat bocsájtani, ha a 33. § 3. pontjában (sztrájkban részvétel) körülírt szolgálati vétség terheli. Örök életére megfosztanak egy embert és ennek ártatlan családját a mindennapi kenyerétől csupán azért, mert résztvet egy olyan mozgalomban, amelyben az áradat legtöbbször önkénytelenül magával ragad mindenkit.

Tagadhatatlan, így volt ez a multban is. Hiszen 1904-ben a vasutassztrájk alatt is hány embert büntettek és hureoltak az ügyességi elő.

De akkor meg volt a vasutasokban az a tudat, hogy jogtalan, igaztalan volt ez a tett, míg az új pragmatika feljogosítja az igazgatóságokat, hogy elbocsátásnak mindenkit, aki kénytelen sztrájkkal vagy passzív rezisztenciával küzdeni. **Tiszteletes megélhetést, jogot, szabadságot a vasutasoknak** és akkor elmúlnak a sztrájkokkal és a passzív rezisztenciával fenyegető fellegek.

Az 52. § intézkedik ama elbocsátások felett, amelyek szolgálatképtelenség miatt mondhatók ki.

Tapasztalatunk van a multból, hogy egy ember, a pályaorvos, ha nem is rosszakaratu, de téves véleménye alapján bárkit el lehetett bocsájtani a szolgálatból. A jövőben sem lesz ez másképp a pragmatika értelmében, amennyiben itt is csak egy ember, az orvos véleménye alapján fogják az alkalmazottakat szolgálatképtelennek kijelenteni.

A legjobb módszer ez arra, hogy a felsőbbbségi a nékik nem tetsző embereket rövidlátás, elmebetegség tünetei stb. ürüggyel elbocsáthassa.

Ilyen elbocsátásokat egy szakemberekből álló bizottság véleménye alapján volna szabad csak kimondani és tekintettel kell lenni arra, ha egy-egy szolgálati ágra az illető alkalmazott már nem is képes, de található a vasutvállalat keretén belül sok olyan foglalkozás, amelyet az illető testi fogyatkozása dacára betölteni képes.

Nagyjából ezek volnának a legsérelmesebb részek. Halmaza az igazságtalanságoknak, a jogfosztásnak. Amit a kormány a javaslatból kifelejtett, azt majd beleveszik a vasutigazgatóságok. Mert ugyanezen törvényjavaslat utolsó szakaszai utasítják az összes géperőre berendezett közforgalmu vasuti vállalatok igazgatóságait, hogy hat hónapon belül terjesszék fel a kereskedelemügyi miniszterhez a jelen törvényjavaslat alapján

készült saját házi szolgálati pragmatikájukat.

Képzeltető, hogy az egyes vállalatok sem maradnak majd jogtiprás tekintetében a kormány mögött.

Es ne feledjük, hogy bármit is írnak elő majd az egyes vasutak szolgálati szabályzatai, a vasutasoknak szótlanul kell majd mindent zsebrevágni akkor, ha nem lesznek eléggé erősek ahhoz, hogy ezt a pragmatikát visszadobják.

Vissza ezzel a pragmatikával, amely nem szégyenli mindjárt a 2-ik szakaszában törvénynyé tenni, hogy a **büntető törvények alkalmazása szempontjából a vasutas közhivatalnoknak tekintendő.**

Mindazokat a vasuti munkásokat, kiket eddig emberszámba sem vettek, most mind egy szállyal, közhivatalnokokká teszik, ha arról van szó, hogy törvényt üljének felettük.

De nem lesznek közhivatalnokok akkor, amikor jogokról és ezeknek elnyeréséről lesz szó.

Vasutasok! Ti hozzátok szólnak! Azokhoz, akikben ha még van egy parányi érzés, nem adják oda egy karé száraz kenyérért legszentebb emberi jogait és szabadságukat.

Ahány egyesülete, szövetsége, szervezete van a sinek rabjainak, azoknak tagjait mind a szegény és harag pirja tölti be azoknak a vakmerőségeknek hallatára, amelyeket a kormány a pragmatikába foglalva helyezett a ház asztalára.

Vasutasok! A veszély órája kell, hogy közelebb hozzon bennünket egymáshoz. A közös ellenséget visszaverni sikkra kell szállani mindnyájunknak

Testvérek! Közös erővel teremtsünk szabad országban szabad vasutast.

SZEMLE.

A munkásbecsület és az osztályfőnök ur.

Azt mondják, hogy a szervezetek valóságos zsarolói a munkásságnak. Azt hazudják, hogy a szervezetség a terrorizmus hatalmával, az erőszakoskodásnak bizonyos eszközével csikarja ki a munkásságból a filléreket, a tagsági illetékeket, pártadók s más egyéb cimeken. Csunya hazugság ez, amelyet a munkásság ellenségei gondoltak csak ki a maguk áltatására. O, a munkásság szívesen áldoz minden oly célért, mely az érdekének előmozdítására tüzetett ki.

A munkásság tudja, hogy egymást és önmagát segíti, támogatja akkor, amikor szervezetét támogatja. A munkásság áldozatkészsége nem a köteles fillérek beszolgáltatásában merül ki, hanem önkéntes adakozással is siet minden segítségre szoruló munkástársának a támogatására. Ezek a köszönetnyilvánítások a legélénkebb bizonyosságai annak, hogy a munkásság igenis tud még önkéntesen is áldozatot hozni a testvérei érdekében. A munkásság áldozatkészsége nem az ájtatoskodó és az alamizsna ezerszeres visszafizetésére spekuláló jótékonykodás, hanem egymásnak öntudatos támogatása, mely nem hálálkodást vár, de elismerést érdemel.

Itt van a ruttkai főmühely munkásainak áldozatkészsége. Ezek a munkástársak 1906 november 1-től 1907 május 1-ig nem kevesebbel, mint 802 korona 60 fillérrel segélyezték beteg munkástársaikat. Ki parancsolta rájuk, hogy adakozzanak? Senki. A meggyőződésük, a lelkiismeretük, az öntudatos becsületességük diktálta, hogy igenis a beteg, keresetnélküli munkástársaikat segíteni, támogatni kell, mert aki munkástársát segíti, az önmagát erősíti meg.

Fájdalom, ezt az elismerést méltó erényt, a munkás-becsületnek ezt a kiváló megnyilatkozását otromba szavakkal, ostoba rosszakarattal és megrovásra méltó hülye-

séggel aposztrofálta az osztályfőnök ur azért, mert ez a segítség, ez az önkéntes adakozás a helyiesoport utján történt. Azt mondta az illető ur, hogy *a munkások ne adjanak semmit azoknak a szocialistáknak, mert úgy is megiszszák.*

Gyerekes nyelvöltögetés vagy tudatos számárság. Az osztályfőnök ur rágalma nem fogja a munkásnak a munkás iránt érzett bizalmát megingatni, nem fogja ezeknek az önkéntes adakozásoknak a forrását bedugni, ha megpukkad is az osztályfőnök ur. Itt van, kimutatjuk — mint minden esetben kimutattuk —, hogy a ruttkai helyiesoport utján mely munkástársak mennyi segítségben részesültek és a temetéseknek a munkásság részvétele mily összegben adózott a kegyeletnek a fentnevezett időben:

Boharsik István 55 kor., Talik József 91 kor., 30 fillér, Komandera Rezső 42 kor., Jelenicsik József 62 kor., Gyurcsik József 80 kor., Misik János 70 kor., Grunbau Jakab 56 kor. 90 fillér, Jancsics György 60 kor., Jónás János 60 kor., Huszár József 60 kor., Holub Ferenc 37 kor., Tuzi József 35 kor., Poszkonyár N. 32 korona 40 fillér. — Meghalt munkástársaink temetése alkalmával koszorukra adott összegek: Gyurcsik József koszoruja 16 kor., Vach János koszoruja 15 kor., Misik János koszoruja 15 kor., Jónás János koszoruja 15 korona.

Összesen 802 kor. 60 fillér.

Itt a pénz. Nem itták meg a szocialisták az ön egészségére, kedves osztályfőnök ur és nem is teszik ezt soha, mert higgye meg, ennél van előbb való dolog is: az egymás-iránti szeretet, az a testvéries érzés, az a szolidaritás, amely tud lelkesedni, tud áldozatokat hozni s amelynek becsületességéről még az osztályfőnöki rágalmak nyilai is lepattannak, kedves osztályfőnök ur!

Patkányok.

Nem is aknamunka, hanem patkánymunka. A sötét lyukakból kimerészkedett férgek ide-oda szaladgálása azért, hogy az irántuk érzett utálat megriassza azokat, akik borzadnak tőlük. Persze, nem sikerült. A házi patkányok szétszaladtak, amint a világosság fénye rájuk sütött.

Ugy történt a dolog, hogy a *piskii* műhelyben munkaközben az alábbi kérvénnyel házaltak a patkányok:

Tekintetes Dvoracek Ágoston urnak

Piskii.

Alulírottak szíves tudomására adjuk, hogy soraink vételétől számítva, a Magyar Vasuti Munkásszövetség tagjaivá megszűntünk lenni, miért is ebből való kitörölésünket kérjük.

Piskii, 1907 május hó 8-án.

Viktor Lajos, Apró István, Zohn Ignác, Fiala Károly, ifj. Hrubecz Ferenc, Kiss Pál, Bozakovits Rezső, Richter Ödön.

Ez a házipatkánykodás kudarcot vallott. A munkástársak elcsípték a körözüvényt és mielőtt tovább mehetett volna, a helyiesoport vezetéséhez juttatták. A helyiesoport vezetősége nem esett kétségbe, nem jött zavarba, hanem a következő választ írta a körözüvény hátára:

T. Cim!

Ezt a kis patkánymunkát visszaküldjük önöknek azzal a megjegyzéssel, hogy most az egyszer állunk attól, hogy a műhelyfőnök urat, esetleg az igazgatóságot kérjük fel arra, hogy önöket megfenyítse ezért a gyermekes csínyért, amit önök a műhely kapuin belül, szolgálathán, a műhelyfőnökség tudta nélkül elkövettek.

De figyelmeztetjük, hogy a Vasuti Munkások Országos Szövetsége a miniszterium által jóváhagyott alapszabályokkal bíró testület, amelyet az önök gyermekjátékai nem zavarhatnak meg.

Kilépésüket, ha azt rendes uton bejelentik, nagyon szívesen tudomásul vesszük.

*Vasuti munkások országos szövetsége
piskii helyiesoport.*

A körözüvényt aztán ezzel a becsületes válaszzsal eljuttatták *Apró István* címére, mert ő volt az, aki a házipatkánykodást megkezdte.

Hogy a fiók-patkányok a válasz vétele után hogyan gondolkoznak, nem tudjuk. Annyi bizonyos, hogy ezek az alattomos

fráterek megérdemelnének egy alapos fricskát a piskii szervezett vasuti munkásságtól. Nem azért, mert kiakarnak lépni a mi szövetségünkbe. A nem odaváló elemek kipusztítása mindenesetre örvendetes jelenség a szövetség életében. Hadd hulljon a férge, mert ettől — mint a férge vagy rohadt almától az egészséges elem is megromolhatik. Mindenesetre okosabb dolog előre kilépni, mint kilöketni. Nem igaz?

De egy, ami csunya, ami elítélendő, ami megérdemli a fricskát: ez az *alattomoság*, amelynek követése már biztosíték arra, hogy ezek az *Apró Istvánok nem valóik a mi szövetségünkbe.* Ilyen embereket ki kell vetni ebrudon magunk közül. Akik alattomos uton törnek az ellen a szövetség ellen, amely a munkásság érdekeinek és jogainak védelmére alakult, az olyan elemek ellenségei az *összmunkásságnak és mint ilyenekkel kell elbánni.*

A piskii műhely munkássága tudni fogja kötelességét az *Apró-patkányokkal szemben.* Ezt nem a munkásság, hanem az *Apró-patkányok* siratják meg.

A gróf ur belenyugszik.

Negyvenezer vasuti munkás csak korbácsot kapott *Kossuth* Ferenc törvényeiben, bérjavítást egy fillért sem. Az egész becsületes közvélemény fellázad az ellen a véres igazságtalanság ellen, de gróf *Batthyány* Tivadar megnyugszik benne. Nyavalyog, mint a verembe szorult róka, mert az ő eddigi hívei is lázonganak, de bátran és férfiasan nem mer fellepni a kormány ellen. Nem is teheti, mert hiszen megígérte a kormánynak, hogy *1908-ig a vasutasok nem fognak kelle-mellenséget okozni.*

Ujra csak taktikázik és furfangoskodik. Üléseket tart, beszédeket mond és ráimádkozással akarja megszüntetni a veszedelmeket. Az egyik ilyen ráimádkozó ülésen egyebek között a következőket mondotta a nemes gróf:

Sajnálatomra a kormány a Máv.-nál alkalmazott munkások javadalmainak rendezését illetőleg nem fogadta el Szövetségünk által indítványozott rendszert. Minthogy azonban e kérdésben a munkások körében is eltérők a vélemények, *bele kell nyugodnunk abba, hogy az eddigi rendszer keretei továbbra is megmaradnak.*

Hallottátok, munkások, vasutasok? Gróf *Batthyány* Tivadar belenyugszik a legnagyobb sérelembe, amelyet a hirhedt fizetésrendezés tartalmaz. De belenyugodtok-e ti, vasuti munkások? És nyugodt lélekkel türetek-e, hogy a *vasutasok hóhérsja* még most is eláruljon benneteket és támogassa a kormány bűnös, gonosz szándékát. Mert mindenki előtt világos, hogy a gróf nyilatkozata csak arra való, hogy megerősítse a kormányt a munkásokkal szemben tanúsított mostoha eljárásban.

De főként mit szólnak azok a szerencsétlen együgyű munkások, akik még mindig a szentkoronás igát nyögik?

Szamar vagy csaló.

Gróf *Batthyány* Tivadar hónapokon keresztül azzal bolondította a vasutasokat, már mint azokat, akik hittek neki, hogy a fizetésrendezés minden vágyukat kielégíti, a szolgálati szabályzat pedig „olyan üdvös és meglepő vívmányokat fog hozni, amikre még gondolni sem mertünk”. Nos hát azok az „üdvös vívmányok” megjöttek és az egész vasutastábor lázong, mert nem hajlandó egyéni és politikai jogait egy tál lencséért eladni.

De joggal kérdi mindenki, hogy hát hol marad a gróf *Batthyány* híres befolyása és legendás tájékozottsága? Vagy tudta előre a nemes gróf, hogy mi fog történni, akkor gonoszul becsapta a vasutasokat; vagy őt is becsapták, akkor kacagtatóan együgyűnek bizonyult. De semmiképpen sem bizonyult méltónak arra, hogy vezére legyen a vasutasoknak.

Husz vasutas-jelölt.

Ausztriában most folynak a képviselőválasztások. Első ízben az általános, titkos választójog alapján, amelyet a szervezett munkásság fényes harcban vívott ki. Ebből a harcból a szervezett vasutasok is kivették részüket, amint hogy kivették részüket a most folyó választásokból is. Nem kevesebb, mint *husz vasutas lépett fel jelöltnek* a választásoknál, közöttük tízenegyz a szocialdemokrata párt jelöltje gyanánt. De míg a polgári pártok a vasutasokat csak előre elvesztett kerületekben és csupán taktikából léptették fel, addig a szocialdemokrata párt komolyan igyekezett a vasutasoknak a törvényhozásban megfelelő képviselőt juttatni. Evégből kilátásos kerületekben léptette fel a vasutas-jelölteket. Aminthogy *Tomschik* József kartársunkat, a nagy osztrák vasutas-szervezet kiváló vezérét, sok ezer szótöbbséggel a licsingi kerületben meg is választották. *Brodecky* Vilmos kartárs, a cseh vasutasok titkára, Pilsenben csak néhány szavazattal maradt kisebbségben nemzetiségi ellenjelöltjével szemben. Ellenben jó kilátással pótválasztásba jutnak *Glaser* kalauz kartársunk Morvaországban és *Müller* Rudolf kartárs Egerben, ahol a hirhedt *Schönerer* szorította ki a kerületből. Könnyen megeshetik, hogy az új osztrák képviselőházban három szervezett vasutas fog ülni.

Mi, magyar vasutasok, az osztrák példán csak buzdulhatunk. Mindannyiunk érdeke, hogy Magyarországon is végre törvénynyé váljon az általános, titkos választójog és a legfontosabb politikai jogból kizárt nyolcvanezer vasutas megkapja a jussát. Éppen a most beterjesztett vasutas rabszolgatörvény a legkomolyabb figyelmeztetés, mennyire sürgős és szükséges a nép jogának kiküzdése. Hej, miket mondhatna most *Kossuth*nak és *Szterényinek* egy felvilágosodott vasutas, ha akadna a képviselők között ilyen.

Főmérnök ur Aradi & Co.

Május elsején az északi főműhely derék munkás-zenekara is kivette részét az ünnepségből. Teljes számmal kivonultak az ünnepő vasutasok élén és óriási feltűnést keltettek ezzel.

Bántotta ám a dolog az északi főműhely tulipános lovagjait. Ezeknek az élén *Aradi* főmérnök ur a főcsahos, igyekezve derék munkástársaink életét minél jobban elkészeríteni. Már május másodikán megkezdte a zenekar tagjait szekirozni. Olyan otromba szavakkal illette őket, hogy netovább.

Többek között azt is mondta, hogy nem szégyenlik-e magukat, hogy olyan *piszkos* gaz nép közé keveredtek? Es azóta nap-nap után üldözik és vallatják őket, hogy miként kerültek a szocik közé. De ez még hagyján! Már a felügyelő vette őket „munkába”. Szombaton behívta Hraszt, a dirigenst és ráparancsolt, hogy a sapkáról a szárnyas kereket vegyék le és hozzák be neki hétfőn, mert ő ezt nem engedi nekik viselni. Egy évig lehetett ezt nekik viselni és ma már azt mondja, hogy ezt csak *aktív* vasutas viselheti.

Megjegyzendő, hogy zenészeink ruhája a sajátjuk, saját pénzüikön szerezték be. Most, hogy a szocialistákkal kivonultak, most már nem szabad uniformisba járniok.

Ez a zenekar olyan volt idáig, mint a gazdátlan jószág. Nem tanította őket senki, csak a saját szorgalmuk ösztönözte őket. A ruha sajátjuk, a hangszer sajátjuk, a zenekar fentartása pedig azon munkástársak érdeme, akik mint pártoló tagok minden hó 1-én 20 fillért fizetnek a zenekar fentartására. Azok azonban, akik minden névnapi muri alkalmával szerepeltetni szerették volna a vasutas-zenekart, áldozatot hozni sohasem akartak.

Szerenád az tetszett nekik, parádézai a zenekarral, azt értették, de áldozni érte, arra nem voltak kaphatók.

Zenészeink megunva ezt a gyalázatos gazdátlan állapotot, kijelentették, hogy csat-

lakoznak az öntudatos vasuti munkásokhoz, legalább lesz, aki törődik velük.

És ez az egyedüli helyes, amit a zenekar tehetett. Hagyják Aradi urékat ugrálni, dühöngeni, hadd *fujjanak* ők a zenekar helyett.

Igéretetek, újra ígéretetek.

Emlékezzék csak Kossuth Ferenc miniszter ur arra a kijelentésére, hogy a vasuti munkásság boldog, megelégedett, jobban fizetett, mint a külmunkásság, naponta 6 koronát keres és nincs is egyéb kívánsága, mint az, hogy éltesse az uristen a mi szeretett hazánk tulipános hőseit az emberi kor végső határáig.

Mi úgy gondoljuk, hogy ő excellenciája, hazánk nagy fia, tévedt. *Szterényi* méltóságos ur alkalmasint rosszul informálta ebben a tekintetben. Nagy valótlanságokat hitetett el ő excellenciájával és ez most megboszszolja magát, mert a vasuti munkásság igenis be fogja bizonyítani, hogy nem boldog, hog nincs 6 koronája naponként, hogy a külmunkásságénál nem rózsásabb a helyzete. Mindezeket el fogja hitetni ő excellenciájával a legközelebbi jövőben.

Már is megmozdult az elégedetlenség. Már is zug a morajja. Már is gyülekeznek azok a vészterhes fellegek, amelyekből aligha jótékony májusi eső fog lecsurogni a tulipán-kormány munkásgyűlölő politikájának az agrárius érdekek védelmezésével trágyázott földjére, hanem sistersgő, égető, istennyila zápor.

A vasuti munkásság elégedetlen, mert a helyzete nyomorúságos. A vasuti munkásság kér, követel, mert a helyzete rákényszeríti. Az összes vasuti műhelyek ipari munkássága megmozdult már. Tehát nem olyan nagy, olyan általános az a boldogság, mint ahogyan *Szterényi* vagyis a Kossuth Ferenc esze elgondolta. Hogy mivel fizetik ki a műhelyfőnökök a vasuti munkásságot, hogy mily kitlönböző ígéreteket tesznek — bizonyára felsőbb meghagyásból vagy a maguk fejétől, az már mindegy — az nem csupán azt állusztálja, hogy a vasuti munkások helyzete nem az, aminek Kossuth Ferenc gondolja vagy *Szterényi* tudja, hanem azt is, hogy a rideg elzárkozás, a merev megtagadás politikája csak a vasutas miniszterium kebelében gyökerezett meg, de kint a periferiákon, ahol a munkásság helyzetével valamennyire tisztában vannak, az ígéretések mézesmadzagával próbálgatják az elégedetlenség keservét csitíttgatni.

A műhelymunkások mozgalmá egyre jobban terjed. *Piskin* a munkások a napibérek általános emelését kérték. Mit mondott a főnök ur? A főnök megígérte, hogy meg fogja tenni még azoknak is, akik a múlt évben kaptak, de azok közül csak azoknak akik *megérdemlik*. (?) Azonkívül kilátásba helyezte, hogy a *rosszul fizetett* munkabérek a csoportvezetők az osztályvezetőnél jelentsék be, hogy azt összegezve, az igazgatósághoz fölterjeszthesse *javítás végett*. S a szerszámlakatosok bérét is emelni fogja s a pótlék iránt is lépést tesz, mivel ezek százalékot nem kapnak.

Reméli ugymond, hogy az igazgatóság nem fog ez elől elzárkózni.

A *nagybecskereki* főmérnök azt ígérte munkástársainknak, hogy *junius hóban* akik *megérdemlik*, *talán* részesülnek fizetésjavításban.

A *zágrábi* műhelyfőnök kijelentette, hogy *junius elsejére* az *egyezménydrakat* és a *napibérek* emelni fogja, de általánosan nem teheti, mert az nem jó (?) és az egyezményárak javítását már hetek előtt megkezdette.

A *debreceni* műhelyfőnök ur előbb szóba sem állt a munkásokkal. Később maga ment le a műhelybe és kijelentette, hogy *juniusban* mindazok, akik *megérdemlik*, fizetésjavításban fognak részesülni.

A *sátoraljaújhegyi* műhelyfőnök ur szerint a fizetésjavítás, amely most van készülöben (?) a legnagyobb napibérek fogja meghozni. Csak figyelmeztetni kell a főnök

urat jó előre, hogy a konferencián arról *meg ne feledkezzék*. (!)

A *temesvári* műhelyfőnökség az általános *bérjavításokra nézve tett ígéretet*. Majd az igazgatóságnál közbejár ennek az érdekében.

Mennyi ellentmondás, mennyi ígérlet! Hol van az egységesség? Hol van a vasuti munkásság megelégedése? Nincs semmi, csak ígérlet és újra ígérlet azzal a pusztá megtagadással szemben, amit Kossuth-Szterényiek hangoztatnak. Hogy mi lesz a vége? — nem tudjuk. Nem májusi eső, hanem sistersgő istennyila, zápor.

Az önkéntelen humor birodalmából.

Kemény, harcok idöket élünk, sok sötét, szomorú tanulságokat vetnek fel az események, de azért jut néha-néha a humorból is valami. Így a napokban egy kised szaklapban a következőket olvassuk:

„Egy önzetlen ur, valami Farakó Deszö, aki egyébként magas tudományról van bélelve és világismest ember — ismertető jele: piros pántlika a nyakán, — arra vállalkozott, hogy a magyar vasuti munkásokat megmenti az örök életnek; a természet törvényeit kiforgatja a mai „rendszerikből“ és a vasutakat átváltóztatja — trieszti növé.

Boldogok most a vasuti munkások, de jaj a vasutaknak! Az új Messias önzetlenségéből táplálkozik és testvéri szeretettel ruházkodik, de mivel ő is ember, hát neki is — élni kell.

Hja, ilyen az élet, különösen mikor az ember önzetlenségéből él és testvéri szeretetből — gyilkol.”

Betű szerint, hüen közöltük ezt a hülyeség-csokrot, amelynek nemzője *Nézsai R. Pál* ur, a „Magyar Közlekedés“ felelős szerkesztője.

Vasutassors.

Livádia állomáson folyó hó 14-én hajnalban szerencsétlenség történt. *Noel J.* nevű vonatmálházó kocsikisikamlás következtében leesett a fékről és a kerekek alá került, melyek a szerencsétlent *halálra gázoltak*. Özvegyén kívül öt gyermek siratja, kik közül a legkisebb csak 9 éves.

SZÖVETSÉGI ÜGYEK.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének hivatalos közleményei.

A szövetség központjának telefonszáma 76-01.

A helyicsoportok közleményei.

A *sátoraljaújhegyi helyicsoport* hivatalos órái minden csütörtökön este 7 órakor tartatnak. Felkéri a vezetőség a tagokat, hogy a hátralevő tagdíjaikat rendezzék. A múlt számban megjelent új vezetőség nevei tévesen közöltettek. Pfügi helyett Bugyi, Szerviczky Mihály helyett József olvasandó. *Schönfeld Sámuel* pénztáros nem fogadta el az állást, helyébe *Szlatinitsky Géza* választott pénztároshoz.

A vezetőség.

A *sásdi helyicsoport* e hó 20-án megalakult. A vezetőségbe választottak: *Zuccoli Pasqual* elnök, *Magyar Illés* pénztáros, *Németh Mihály* jegyző, *Péter János* és *Pfeffer József* ellenőrök, *Blesz József* és *Illés Ferenc* vezetőségi tagok.

A *Budapest - dunapart - ferencvárosi csoport* folyó hó 28-án, kedden este 7 órakor tartja rendes havi taggyűlését.

A *petrozsényi helyicsoport* folyó hó 27-én, este 7 órakor taggyűlést, *junius* hó 10-én pedig vezetőségi ülést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja a vezetőség.

A *kaposvári helyicsoport* *junius* 2-án, délután 3 órakor taggyűlést tart.

A *debreceni csoport*hoz tartozó összes tagtársakat felkérjük, hogy pontos lakcímküket és esetleges lakásváltoztatásukat akár a bizalmiférfit útján, akár közvetlen egyleti helyiségünkben a hivatalos órák alatt bejelenteni sziveskedjenek.

A vasutas-szervezet a képviselőházhoz.

A 16-án tartott nagy vasutas-gyűlés határozata értelmében a következő petíciót adta be szervezetünk a képviselőházhoz:

A magyar Országgyűlés Képviselőházának Budapestén.

Igen tisztelt Képviselőház!

A Budapestén 1907. évi május hó 16-án mintegy ötezer vasuti alkalmazott részvételével megtartott nyilvános vasutasgyűlés megbízásából és egyhangulag hozott határozata alapján, alkotmányos jogunkkal élve, a következőkkel bátorodunk a magyar országgyűlés képviselőháza elé járulni:

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur május hó 13-án két törvényjavaslatot helyezett a Ház asztalára. Az egyik javaslat „a m. kir. államvasutak évi fizetéssel bíró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről“, a másik törvényjavaslat pedig „a vasuti szolgálati rendtartásról“ szól.

I.

A *fizetésrendezést* megállapító javaslat a vasuti alkalmazottaknak csak egyes rétegeit alkalmas kielégíteni: a tisztviselőket. Az egyéb vasuti alkalmazottakkal szemben a javaslat már mostohábbban bánik el, a vasuti munkásokkal szemben pedig, akik az összes vasuti alkalmazottaknak mintegy felét teszik, véres igazságtalanságot jelent.

A javaslat fizetésrendezés megoszlása merőben aránytalan, tehát igazságtalan. Az 5769 tisztviselő 2,235.950 korona, egy tisztviselő tehát átlag 370 korona fizetésemelést kap. A 34.506 egyéb, alsóbb rangú alkalmazott összesen 5,917.200 korona, egy ilyen alkalmazott tehát csak 170 korona fizetésjavítást kap. Míg a tisztviselők fizetésjavítása 12—20 százalék között ingadozik, holott az altiszték, szolgák és örök fizetésemelésének a maximuma 9 százalék.

Ez az aránytalanság annál súlyosabb, mert a fizetésemelést indokoltá tevő általános drágaság a szerényebb fizetésű altisztre, szolgára és örre még nyomasztóbban súlyosodik, mint amugyis jobb fizetésű tisztviselőre és ha már nem emelkedik a törvényjavaslat a szociálpolitikai belátás ama magaslatára, hogy a gyengébbeket jobban kell megvédenie az államnak, mint az erősebbeket, de legalább egyenlő mértékkel mérne és legalább egyenlő arány szerint javítaná az összes alkalmazottak fizetését.

Ez az aránytalanság azonban szinte eltörpül amellelt a nagy, semmivel sem indokolható és valósággal lázító méltánytalanság mellett, amelylyel a javaslat az államvasutak negyvenezer munkását sújtja.

A vasuti munkások nehéz, fárasztó, bal- esetveszélyes és a vasutvállalatra nézve hasznos munkát végeznek, amely legalább is éppen olyan nélkülözhetetlen, mint a ki-nevezettek szolgálata.

A *Wekerle Sándor* miniszterelnök ur által 1906-ban kiadott és a kormány 1905. évi működéséről, valamint az ország közállapotáról szóló jelentés 234. oldala szerint az államvasutaknak akkor 39.315 munkása volt, akiknek együttesen 28,429.845 korona keresetük volt, míg a 6711 hivatalnoknak 20,386.336 korona, a 12.433 altisztnek 23,513.756 korona, a 24.682 szolgának

25,558.715 korona évi fizetése volt összesen. A munkások tehát, bár a számuk együttvéve megközelíti az összes többi alkalmazottak számát, az összes kereset és fizetés alig egynegyed részét kapták. Míg a hivatalnokoknak átlag 3000 korona, az altszteknek átlag 1200 korona, a szolgáltnak átlag 1050 korona a hivatalos jelentés szerint az évi fizetésük, a vasuti munkás átlagos keresete évenként csak 723 korona, tehát naponként nem is egészen két korona.

Ami pedig a fajtogató, általános drágaságot illeti, ez a munkásokat még sulyosabban sújtja, mint az alkalmazottak többi rétegét, mert ismeretes, hogy a lakás, élelmiszer aránylag annál drágább, mennél szerényebb mértékben kell azt megszerezni. Hozzájárul még, hogy míg a kinevezettek keresete állandó és állásuk biztosított, a munkás keresete ingadozásnak van alávetve és foglalkozása még az államvasutaknál sem mondható biztosítottak.

Mindezek után szinte érthetetlen és megdöbbentően nagy igazságtalanság, hogy az államvasuti alkalmazottak fizetésrendezése teljesen figyelmen kívül hagyja a több mint 40.000 vasuti munkást, azok egyetlen fillér bérjavításban nem részesülnek, azoknak a nagy nyomorúságát a kormány a legcsekélyebb mértékben sem iparkodik enyhíteni.

Ez a rideg és a szó szoros értelmében lázító igazságtalanság semmivel sem indokolható. Aminthogy a kereskedelmi miniszter urnak a törvényjavaslat indokolásának a munkásokra vonatkozó része semmiképp sem mondható komoly és kielégítő indokolásnak. Mert amellet, hogy a munkásokat a nyomorúságuk ellen nem a szép szavak, hanem általános bérjavítás védheti meg, az indokolásnak rájuk vonatkozó része nem is fedi teljesen a való tényállást.

Hogy a „munkabérek nem a személyzeti, hanem a dologi kiadásokhoz vannak sorozva“, hogy azoknak „a változó viszonyokhoz képest kell módosulniok“, hogy „nem törvényhozási, hanem rendeleti uton szabályozhatók megfelelően“, hogy aprócseprő, jelentéktelen „jóléti intézkedésekkel“ kíván a beteg, munkaképtelen munkásokról gondoskodni, az semmiképpen sem kárpótlás a hasznos és terhes munkát végző 40.000 vasuti munkásnak azért, hogy a jelenlegi fizetésrendezésnél éppen úgy mellőzték, mint a legutolsó, 1904. évi fizetésrendezésnél.

Ami pedig a fizetésrendezési javaslat 44. oldalán olvasható, hogy statisztikai kimutatással kívánja a kereskedelmi miniszter ur bizonyítani, hogy a munkások napikeresetei az utolsó években „az egész vonalon végig milyen tetemesen emelkedik“, hát éppen ez a statisztika a legtöbb esetben az ellenkezőjét bizonyítja.

A következő műhelyekben a jelzett ipari szakmamunkások keresete még a miniszter ur által bemutatott statisztika szerint visszaesést tüntet fel:

A budapesti északi főműhely rugókovácsai Kossuth szerint 1904-ben 5 korona 12 fillért, 1907-ben 4 korona 99 fillért kerestek. A kerékesztergályosok keresete — ugyancsak Kossuth szerint — 1900-ban, tehát 7 év előtt, 3 korona 98 fillér volt, ma 3 korona 87 fillér. A mázolóknak 1900-ban 4 korona 5 fillér napibértük volt, ma 3 korona 92 fillér. A napszamosok 7 év előtt is 1 korona 80 fillér kezdőfizetést kaptak, de ma is csak ennyit.

Zólyomi műhely. Gyalus-, furós-munkás napi keresete 1904-ben 4 korona 37 fillér, ma — Kossuth szerint — 3 korona 74 fillér, tehát 63 fillérrel kevesebb, mint 3 év előtt. A kocsilakatosok 1904-ben 2 korona 20 fillér napibért élveztek a mai 1 korona 80 fillér napszámmal szemben.

Miskolci műhely. Nyerges, kárpitos keresete 1904-ben napi 5 korona 79 fillér; ma: 5 korona 35 fillér. A napszamosoké 1900-ban 2 korona 70 fillér — 4 korona 39 fillér, ma: 2 korona 34 fillér — 4 korona 16 fillér.

Mázolók és fényezők 1904-ben 3 korona 78 fillér, ma: 3 korona 70 fillért kerestek naponta.

Sátoraljayhelyi műhely. Rézművesek keresete 1900-ban 6 korona 72 fillér maximális napibért, ma a maximum 5 korona 67 fillér, tehát 1 korona 5 fillérrel kevesebbet mint 7 év előtt. A gyalus és furós munkások legmagasabb napikeresete volt 1904-ben 4 korona 87 fillér, ma 4 korona 74 fillér.

Kolozsvári műhely. A kazánkovácsok napikeresete 1904-ben 5 korona 42 fillér volt, ma 4 korona 85 fillér, a kerékkovácsé 1904-ben 4 korona 76 fillér, ma 3 korona 94 fillér. Az előbbi esetben 57 fillér, az utóbbiaknál 82 fillérrel kevesebb. A kocsilakatosok minimális keresete 4 kor. 20 fill. volt, ma a maximum 4 korona 20 fillér.

Szolnoki műhely. A kazánkovácsok 3 év előtt 5 korona 6 fillért kerestek egyezményben, ma 4 korona 58 fillért. A napszamosok legmagasabb napikeresete 1904-ben 3 korona 20 fillér volt, ma 2 korona 50 fillér, tehát 70 fillérrel kevesebb.

Piskii műhely. Az asztalosok akkordban 1904-ben maximum 6 korona 28 fillért kerestek, ma a maximum 4 korona 43 fillér, tehát 1 korona és 85 fillérrel kevesebb. A kárpitosok keresete 5 korona 76 fillérről 5 korona 4 fillérre, a fémöntőké 6 korona 31 fillérről 5 korona 29 fillérre szállt le 3 év alatt.

Szegedi műhely. A kazánkovácsok napi keresete 22, a bádigosoké 51, a rézműveseké 15, az esztergályosoké 53, a kerékesztergályosoké 32, a gyalusoké 61, a gép- és szerszámlakatosoké 33, a kocsilakatosoké 46, a nyerges kárpitosoké 75, a napszamosoké 20 fillérrel kevesebb, mint volt 1900-ban, vagy részben 1904-ben.

Szombathelyi műhely. A tűzikovácsok napi keresete 23, a kerékesztergályosoké 56 fillérrel kisebb, mint az 1904. évi napibér.

Kaposvári műhely. A rézművesek 1904-ben napi 4 korona 8 fillért kerestek egyezményben, ma már csak 3 korona 64 fillért. Az esztergályosok minimális keresete 1904-ben napi 4 korona 65 fillér volt, ma 2 korona 80 fillér. 1 korona 85 fillérrel kevesebb. A gyalusok, furósok 51, a kocsilakatosok 20—40, a famunkások 49 fillérrel kisebb keresettel bírnak mint 3 év előtt.

A budapesti—istvánfalvi főműhely. A rugókovácsok keresete 51, a rézműveseké 40, a kerékesztergályosoké 23, a gép- és szerszámlakatosoké 40, a kocsilakatosoké 80, a kárpitosoké 100, a fémöntőké 18 fillérrel süllyedt 1904 óta.

De ha a statisztikai kimutatás tényleg az egész vonalon a kereset emelkedését tüntetné fel, ez sem bizonyítana az igazságtalan mellőzés mellett, mert az a statisztika éppen-séggel nem mondható reálisnak.

Néhány hónappal ezelőtt ugyanis kereskedelmi miniszteri rendelet jelent meg, amely hatályon kívül helyezte az egyezményben dolgozó munkások egyezményi keresetét korlátozó régi rendeletet. Ennek az új rendeletnek a célzata most válik csak nyilvánvalóvá: az erők teljes megfeszítésére akarták ösztökélni a munkásokat, hogy így az 1907. évi kereset számára előnyös statisztikai adatokat nyerjenek. De semmi biztosítékunk sincs, hogy most, miután nincs már többé szükség bizonyító statisztikára, nem léptetik-e

ismét életbe a keresetet korlátozó, régi rendeletet.

Azonkívül az 1907. évi számadások természetesen csak az év első három-négy hónapjára vonatkoznak, amikor a legnagyobb munkaidő, legsürgősebb a munka, az erők teljes megfeszítésével kell dolgozni, míg az év többi részében, főként a nyári hónapokban nem dolgoznak teljes munkanapot és így sokkal csekélyebb a kereset. Ennek következtében ami emelkedést az 1907. évi keresetre vonatkozó statisztika mégis felmutat, azt teljesen felemészti a sovány nyári hónapok. Az államvasuti műhelyviszonyok ismerői előtt ez természetesen és érthető. Annál is inkább, mert az egyes műhelyek a munkabérek számára évek óta azonos költség-előirányzatot kapnak, amelyet túllépniük semmire sem szabad.

Mindebből világos, hogy a munkabérek emelkedése csak fikció, az egész statisztika mesterséges és semmit sem bizonyít, a legkevésbé pedig azt, hogy a munkabérek emelése felesleges. A Vasuti Munkások Országos Szövetsége, amely a vasuti munkásoknak egyedül illetékes képvisellete, a kereskedelmi minisztériumhoz intézett emlékiratában 20 százalékos általános béremelést kért, ami semmiképp sem nevezhető szerénytelen kívánságnak, ha meggondoljuk, hogy a most beterjesztett törvényjavaslat szerint az évi fizetéses alkalmazottak átlag 25½ százalék fizetésjavításban részesültek. Annál kevésbé lehet szerénytelen ez a kívánság, mert míg az évi fizetéses alkalmazottak fizetése 1904 óta 20,743.945 koronával javítottatott, addig a munkások bérének 20 százalékos emelése 5,680.000 koronát tenne csak ki.

A felhozottak alapján tisztelettel kérjük a Képviselőházat, méltóztatssék

a) a beterjesztett fizetésrendezési javaslatot odamódosítani, hogy valamennyi kategóriája az alkalmazottaknak egyenlő arányban részesüljön a fizetésjavításban és méltóztatssék

b) utasítani a kormányt, hogy a nem évi fizetéssel bíró munkásokat általános 20 százalékos béremelésben részesítse és ennek megfelelően emelje az egyezményes munkabérek is.

II.

A vasuti szolgálati rendtartásról szóló javaslatnak ugyyszólván valamennyi szakasza mindmégannyi sérelme a vasuti alkalmazottak jogainak és szabadságának. Minden művelt országban arra szolgál a tisztviselők pragmatikája, hogy az érdekelt tisztviselők jogait biztosítsa, megvédje a feljebbvalók esetleges önkénye ellen, körülbástyázza az alkalmazottak egyéni jogait, mert ezek forognak a csorbitás folytonos veszedelmében és korlátozza a felsőbbbség hatalmát, amely nagyon könnyen hajlik tultengés és tulkapás felé.

A kormány által most beterjesztett szolgálati rendtartás éppen az ellenkezőjét cselekszi. Nem biztosítja az alkalmazottak jogait, nem ad új jogokat, hanem szűkíti vagy éppenséggel megvonja az alkalmazottaktól az egyéni jogokat. És nem korlátozza a felsőbbbség hatalmát, hanem teljesen korlátlaná teszi azt.

A javaslat célja világos és nyilvánvaló:

a vasuti alkalmazottak politikai jogait, egyéni szabadságát és ellentálló képességét gyökerestül meg akarja semmisíteni.

A javaslat tendenciája egyaránt sújtja az összes vasuti alkalmazottakat, de különösen ránehezedik a vasuti munkásokra. A pragmatika-javaslatlaltal junktimos fizetésrendezés nem terjed ki a vasuti munkásokra, ellenben a szolgálati rendtartás legridegebb, legkeményebb rendeltetései és éppen a vasuti munkások ellen irányulnak.

Bizonyítéka ennek már az, hogy a 2. § 6. pontja közhivatalnokká teszi meg a munkásokat is — büntetőjogi szempontból, anélkül, hogy a közhivatalnokság előnyeiben részesítené.

Nincs szándékunkban a javaslat valamennyi sérelmes rendelkezéseit felsorolni és valamennyinek a megváltoztatását kérni, mert hiszen akkor teljesen új pragmatika készítését kellene kérnünk. Alábbiakban csak a legkiáltóbb sérelmeket tartalmazó szakaszokat soroljuk fel. Ezek:

A 2. szakasz b) pontja, amely szerint valamennyi vasut valamennyi alkalmazottja közhivatalnoknak tekintendő büntetőjogi szempontból.

A 15. szakasz, amely szerint a vasutas bármikor, külön indokolás nélkül áthelyezhető.

A 17. szakasz, amely szerint az alkalmazott feljebbvalói meghagyására rendes munkakörébe nem tartozó teendőket is köteles elvégezni és rendkívüli esetekben a rendes munkaidőn túl is köteles szolgálatot teljesíteni, külön díjazásra való igény nélkül.

A 19. szakasz, amely a hivatalból megállapított károknak és hiányoknak szolgálati uton, minden bírói közbenjárás nélkül való levonását állapítja meg.

A 20. szakasz, mely a titoktartást drákói tilalakkal bástyázza körül, teljesen megfosztja az alkalmazottat a szólási és sajtó szabadságától.

A napi munkaidő, amelyet ugyancsak ez a szakasz állapít meg, olyan kuszan, értelmetlenül van körülhatárolva, hogy az önkénynek ajtót-kaput nyit.

A 23. szakasz, amely az alkalmazott mellékfoglalkozását, bármilyen is az, a felsőbbség engedélyéhez köti, sőt még azt is elrendeli, hogy az alkalmazott családtagjai is csak a felsőbbség engedélyével folytathatnak bármely ipari vagy kereskedelmi tizletet.

Ez a szakasz alkalmas arra, hogy egyesenesen a kétségbeesésbe kergethessék éppen a legszegényebb alkalmazottakat. Azt az egykoronás napibérü pályamunkást például, akinek felesége tehenet tart és tejet árusít.

A 27. szakasz az évi szabadságról szól. Ez is már szerzett jogoktól fosztja meg az alkalmazottakat. Az állandó munkásnak például nyolc napi szabadság járt ki, most csak hét napi. Eddig bármikor kivethette szabadságát, most főnöke állapítja meg a szabadság idejét, amelynek megszakítását bármikor elrendelheti.

A 28. szakasz a vasutas politikai jogait korlátozza, mert megengedi ugyan (amit nem is tilthat kifejezetten), hogy bármire szavazzon, de tilos neki valamely jelölt érdekében hivatkozni. Ez a vasutas passzív választójogának a megsemmisítése.

A 29. szakasz megsemmisíti a vasutas egyesülési jogát.

A 32. szakasz, amely a szolgálati vétségéről és a fegyelmi eljárásról szól, teljesen

kiszolgáltatja a vasutast a felsőbbség önkényének. A rendbüntetéseket automatikusan onthatja a feljebbvaló. A munkások egyetlen fegyelmi büntetése az elbocsátás, amely ellen felebbeznie sem lehet. A munkások fegyelmi bíróságának megalakítását még ez a törvény sem rendeli el, holott már két év előtt miniszteri rendelet rendelte el, amelyet azonban eddig nem hajtottak végre.

A 33. szakasz 3. pontja a sztrájkparagrafus, mely minden sztrájkot, még a passzív rezisztenciát is lehetetlenné akarja tenni. Meggyőződésünk az, hogy ez lehetetlen is, felesleges is. A legjobb ellenszer a sztrájk és passzív rezisztencia ellen az, ha az alkalmazottak megelégedettek. Enélkül pedig a legszigorubb rendelkezések csak azt idézhetik elő, hogy a sztrájk kedv állandó, a passzív rezisztencia zendüléssé fajulhat és a nyugtalanság a vasut mentén szakadatlan és szüntelen a forgalom zavara és bizonytalansága.

Az 50. szakasz, amely kivételes fegyelmi joggal ruhazza fel a vasutigazgatóságot, a statárium intézményét létesíti.

Az 53. szakasz a felmondási jogot tul-szigoruan terjeszti ki és egyenesen embertelen az a rendelkezése, amely a munkást elbocsátottnak mondja ki, ha a betegsegélyző pénztár ellátási időtartamán túl beteg.

Ezek a legfőbb sérelmek. Tisztelettel kérjük a képviselőházat,

méltoztassák a javaslatból a sérelmes szakaszokat részint teljesen kihagyni, részint olyanformán módosítani, hogy az alkalmazottak jogai csorbát ne szenvedjenek.

Amidőn még felemlítjük, hogy ezen kérvényünk tartalmáról tudjuk, hogy az nem csak az összes vasuti munkások, hanem az összes vasuti alkalmazottak kívánságát fejezi ki, vagyunk

teljes tisztelettel

a vasutas-gyűlés megbízásából:

Schubert Zsigmond,
gyűlési jegyző.

Dovcsák Antal,
gyűlési elnök.

SZERVEZETI ÜGYEK.

Vasutasok! cimmel röpiratot adott ki a vasutasok országos szervezetének központilapbizottsága. Minden vasutasnak érdeke ezt a röpiratot a vasutasok körében terjeszteni. Senki el ne dobja a kezei között lévő röpiratot, hanem adja tovább olyanoknak, akik még nem olvasták. Vasutasok, agitáljatok ügyünk érdekében.

Végig a pályák mentén és a vonatokon minden kinevezettnek és munkásnak egyaránt el kell olvasni a vasutasokhoz címzett röpiratot.

A betegsegélyző pénztár közgyűlési küldöttei vasárnap, e hó 26-án reggel, megérkezésük után nyomban látogassanak fel a „Magyar Vasutas” szerkesztőségébe (Dembiszky-utca 6), ahol fontos értekezletet tartanak.

A derestörvény ellen.

Tiltakozó vasutas-gyűlés.

A vasutas-gyűlés a szó legszorosabb értelmében óriási volt. A jelenlevők végtelenül nagy száma, az óriási elkeseredettség a kormány ellen, a lelkesedés, melylyel az egyes szónokok szavait fogadták, mind feljogosítanak arra, hogy ezt a derestörvény elleni gyűlést óriásinak nevezzük.

Kossuth embertelen törvényjavaslatai felkorbácsolták a vasutasokat. A két törvényjavaslat mindegyike mostohábbnál-mosto-

hábbul bánt a vasutas-proletársággal. És a vasuti munkásság helyes ösztöne megsejtette, hogy a reá nézve veszélyesebb törvényjavaslat a pragmatika. A közelgő veszedelem érzete feledtette, hogy Kossuth számukra egy fillér bérjavítást sem vett fel a fizetésrendezés törvényjavaslatába. Sikra szállottak most, hogy megvédjék azt, amit a vasutas-cár elrabolni akar tőlük: az egyesülési és gyülekezési jogot és a dolgozó vasutasok sztrájkjogát.

Az első felzudulás hangjai már szerdán este elhangzottak a budai vasutasok gyűlésén. Csütörtökön már fenyegető öklök emelkedtek a levegőbe és az ár rohan tovább s úgy lehet, a kormánynak beletörlik a bicskaja ebbe a legujabb vállalkozásába.

A nagy gyűlés eléggé igazolta, hogy a vasutasok hangulata több, mint izgatott. Már a kora délutáni órákban megálltak a Máv. istvántelki főműhelyében a gépek és 1200 műhelymunkás zárt négyes sorokban vonult fel a gyűlés színhelyére.

Egy órával hamarabb fejezték be derék munkástársaink a munkát. Minden tiltakozása dacára a felsőbbségnek, sikerült bebizonyítani, hogy kiakarják venni a részüket abból a szabadságharcból, amelyet a vasutasoknak meg kell vívniuk, az őket elnyomni akaró zsarnoksággal.

A Dvorzsák-fele vendéglő Óvoda-utcai óriási kerthelyisége egészen megtelt vasutasokkal. Ötezer vasutas szorongott egymás hátán, sőt még az emeleti folyosók is megteltek jogukat követelő vasutasokkal. Az egybehívók nevében Fürst Dezső nyitotta meg a gyűlést. Elnöknek ajánlja Dovcsák Antal, jegyzőnek Schubert Zsigmond munkástársakat.

A napirend első pontjának (A kormány vasutas-törvényjavaslatai) előadója Kiss Miklós munkástárs volt. A vasutasoknak a mainál soha nyomorúságosabb helyzete — így kezdte beszédét — nem volt, mint ma a Tarnóczy-gyárból a miniszteri székbe kapaszkodott Kossuth alatt, aki fizetésrendezés ürügye alatt akarja a vasutasok jogait megnyirbálni. A vasutasok nagy részét sikerült az állítólagos fizetésrendezéssel elszédíteni, de amiként a múltban, úgy most is a vasuti munkásságra háramlott ez a feladat, hogy az elkábulatokat felrázza álmukból.

Ma egy újabb lépéssel halad előre eme feladata teljesítésében a vasuti munkásság akkor, amikor teljes erejével tiltakozik a parányi tiszteletet sem érdemlő Kossuth-féle tervezetek ellen. Azokat a jogokat, amelyeket egy darabont miniszter (Felkiáltások: Éljen Vörös!) megadott, ma a nagy kormányférfi elveszi. Még a munkások által oly nehezen megszerzett nyolcnapi szabadságból is elvesz egy napot és ad helyette csupán hét napot.

Ez az ugynevezett szolgálati pragmatika csak egy újabb szégyenfoltja a 48-as eszmék előretolásával felkapaszkodott kormánynak.

A darabont Vörös Lászlóban több érzés és becsület volt, mint Kossuth Ferencben, mert Kossuth az állam egyik legfontosabb támaszát, a vasutasokat akarja békóba, bilincsbe verni.

A fizetésjavítás sürű fátyolába burkolva nyújtja a vasutasok felé: a statáriumot. Statárium kihirdetése ez a javaslat és nem pragmatika. Olyan statárium, mely szerint az igazgatóság mindenkit elbocsáthat, akire kedve támad. Még szervező bizottsági tagnak lenni is bűn a pragmatika szerint, csak hogy kidobhassák a vasutól azt, aki nekik nem tetszik, akiben csak egy parányi öntudat is él. Különösen mestere Kossuth a hamis statisztikának, hogy ennek segítségével a közvéleményt megtéveszsze.

Ettől a kormánytól nem várhatunk semmit. Le kell jönni a nép közé, a Gresham palotából nem lehet a vasutasok ügyeit intézni, hogy ebben humanizmus is legyen.

A kereskedelmi kormánynak több detektivje van a vasutasok megfigyelésére, mint az államrendőrségnek. Szibériává lett Kossuth alatt a sinek birodalma és ezt a szociáldemokrata munkásságnak kell reformálni. És bárha a vasutasok éheznek, de nincs annyi golyója a kormánynak amennyivel a forradalmi szociáldemokrata vasutasokat jóllakadni tudná. (Percekig tartó taps.)

Jó időbe telt, amíg a zaj, a tenger háborgása elült és Cserevka Miklós lépett a szószeke. Emlékeztet arra, amit a vasuti munkásság hónapokkal ezelőtt

megjósolt, hogy a hirhedt ankétozás a pragmatika ügyében közönséges csalás.

Most bizonyult csak be, mennyire helyes volt ez az ítélet.

Egy betű sem állott abban a tervezetben, amit akkoriban az ankét tárgyalt abból, amit most a Ház elé terjesztett Kossuth.

Akkoriban fennen hirdették, hogy a vasutas tulmunkáját fizetni kell, most meg arra az elvre helyezkedtek, hogy dolgozni kell, amíg bírnak, de potyára.

Jól van ez így. Azt a 2—300 arany és ezüst-rozettás vasutast, aki a mai gyűlésre eljött, Kossuthék kergették mihozzánk. Ezek az első fecskék hirdetik a vasutasok közelgő tavaszát.

Ezerszer és tizezerszer hangoztattuk, hogy a vasutas csak nyomorult pária és hogy okunk többé panaszra ne legyen, megtett Kossuth mindenkit közülünk közhivatalnoknak.

De a közhivatalnoknak jog is járna. A kormány-nak eszeágában sincs azonban jogot adni. Neki csak az a célja azzal, hogy bennünket közhivatal-nokká téve, a büntető törvény teljes szigorának szolgáltatson ki. Mert a közhivatalnoknak sztrájkolni sem szabad. Elveszi tőlünk azt a jogot, amit egyedüli fegyverként használhatunk, ha a népek legszentebb jogait kell kivívni segíteni a vasuta-soknak.

Gyalázat az is, hogy még egy rongyos asztaltár-saságot is csak az igazgatóság engedélyezése mel-lett lehet megalakítani.

Fegyelmi bíróságok csak zárt ajtók mögött tárgyalhatnak csupán azért, hogy semmi onnan a nyilvánosság elé ne kerülhessen, hogy a vasutas igaztalanságok ki ne derüljenek.

A munkásoknak is lesz fegyelmi bírósága, hogy milyen, azt ma még senki sem sejtí. De egy dolog benne van már is a pragmatika-tervezetben és ez az, hogy a munkások fegyelmi bíróságának ítéletei ellen felbuzni nem lehet és hogy csak egy foka van a büntetésnek, az elbocsátás.

Ha elég erősek leszünk, hiába lesz sztrájk-törvény, ha akarjuk, meg tudjuk állítani azokat a vasszörnyetegeket, amelyeket mi látunk el vízzel, gőzzel, étellel.

Ha elég erősek leszünk, be tudjuk bizonyítani, hogy sztrájk nélkül sem lesz mindebből törvény.

Írják be a szervező bizottságokat a fekete könyvbe, a pragmatikába. De mi elég erősek leszünk ahhoz, hogy tovább dolgozzunk. Ha nem engednek nyíltan dolgozni, hát dolgozunk titokban. Ha nem lehet szervező bizottság, hát lesz lapbizottság. Ez majd tud aztán istenigazában dolgozni.

Tekintettel tehát arra, hogy a szervező bizottság tagjait a pragmatika értelmében üldözhetik, sőt kenyerüktől meg is foszthatják őket, indítványozza, hogy a mai napon a vasutasok országos szervező bizottsága szünjék meg és e helyett válaszként a gyűlés egy ötagu „Magyar Vasutas” központi lapbizottságot.

A gyűlés Cservenka indítványát egyhangulag elfogadta. A lapbizottság tagjaivá megválasztottak: Cservenka Miklós, Fürst Dezső, Dovesák Antal, Hugyecz József és Schubert Zsigmond munkástársak.

Teszársz Károly elvtárs a szervezett munkásság nevében biztosítja a gyűlést arról, hogy ha a tetekre kerül a sor, a szervezett munkások tizezrei a vasutasok mögött állanak.

Fellner Béla szól még a szervezkedésről. Ha a mai napon — mondotta — a szervező bizottság meg is szűnt, de máttól fogva minden vasutas maga lesz egy-egy szervező bizottság.

Szavait órlási lelkesedés fogadta.

Garai Ármin jelentkezett utána szólásra.

A kormány — ugymond a mai napon egy nagy kötelességet mulasztott el. Elfelejtette a neki olyan kedves Ausztriát és Bécsset üdvözölni abból az alkalomból, hogy az *Általános, egyenlő és tilkos választói jog alapján ejtették meg a választásokat*. Ennek a választójognak alapján választották be az első vasutas képviselőt az osztrák képviselő házba. Azért indítványozza a következő távirat elküldését.

Tomsik képviselőnek, Bécs

Zentagasse 5.

A budapesti és környékbeli vasuti munkások mai gyűlése abban az órában, amidőn tiltakozó szavát emeli fel a vasutas rabszolgatörvény-tervezet ellen, örömtelt szívvvel üdvözli Ausztria első vasutas képviselőjét. A magyarországi szocialdemokrata vasuti munkásság be fogja bizonyítani, hogy méltó lesz osztrák kartársaik becsülésére.

A gyűlés lelkesedéssel fogadta el Garai indítványát.

Fürst Dezső biztosította még a gyűlést az ujonnan választott lapbizottság nevében, hogy a vasutasok bizalmára nem lesznek méltatlanok, mire a gyűlés elfogadta a következő határozati javaslatot:

A legnagyobb megütközéssel konstatálja a gyűlés, hogy a legnyomasztóbb helyzetben élő vasuti munkásság egyáltalán nem részesült bérjavításban és a kinevezett alkalmazottak alsóbb kategóriái is csak oly csekély fizetésemelésben részesültek, amely csaknem a semmivel határos. De a lehető legnagyobb meghatózóddal utasítja vissza a gyűlés azt a galád törvényjavaslatot, amelyet a kormány a vasutasok pragmatikájának nevez.

Tiltakozik a gyűlés a pragmatika mindama rendelkezései ellen, amelyek jog és szabadság helyett béklyót raknak a vasutasokra, amelyek beleavatkoznak a vasutasok magánéletébe, megfosztják az egyesülési és gyülekezési szabadságukat és megsemmisítik a dolgozó vasutasok sztrájkjogát. A gyűlés résztvevői azonban nem pusztán csak a tiltakozásra szorítkoznak, hanem azon lesznek teljes erejükkel és lelkük egész hevével, hogy ebből a pragmatikából sohasem legyen törvény. Ecélből ehatározza a gyűlés, hogy tiltakozó feliratot küld a képviselőházhoz, de szükség esetén küzdeni fog a legélesebb fegyverekkel is. Ebben a harcban támogatásra szólítja fel az ország összes vasutasait és a szervezett munkások százazereit. A vasutasok nem adják fel addig a harcot, amíg a vasutasok derestörvénye le nem kerül a napirendről.

A határozati javaslatnak egyhangulag való elfogadása után

Dovesák elnök felolvasta még a nyugati pályaudvar alkalmazottainak üdvözlő táviratát és a szatmárnémeti-i pályamunkások expressz-leveletét, amelyben bejelentik, hogy napibérüket 60 fillérről 70 fillérré emelték. A gyűlés, a házban lakók éjszakai nyugalma ellen nem akarván zavarni, néma csendben széteszlott.

*

Ebben a tárgyban a fővárosban e hó 26-án, vasárnap, népgyűlés lesz. A vidéken a hét folyamán ugyancsak gyűléseket tart a munkásság a vasutasok rabszolgatörvénye ellen.

LEVELEZÉS.

A budapesti kocsitisztítók helyzete némi javulást ért el. Megbízható forrásból értesülünk ugyanis, hogy a hivatalos lap 3-ik számában az árumozdítási munkásokra vonatkozó rendeletet a kocsitisztítókra is alkalmazni fogják.

Ezen rendelet értelmében a kocsitisztítók közül mindazok, akik három év óta megszokták nélkül szolgálatban állanak, 20 f., 6 évi szolgálat után 40 f. béremelésben részesülnek.

A kocsitisztítók legutóbbi nyilvános gyűlése azonban oly értelmű határozatot is hozott, hogy a vasárnapi munkaszünetet is adja meg az igazgatóság.

Eleve jelezhetjük, hogy ez az óhaj is teljesedésbe fog menni. Mérvadó helyről arról értesítenek bennünket, hogy a vasárnapi munkaszünet előkészítését illetően a munkálatok már folyamatban vannak és csak rövid idő kérdése, amíg a kocsitisztítók helyzete ezzel is könnyítve lesz.

Az elért eredmények újabb bizonyítékot szolgáltatnak a szolidaritás erejéről és hatalmáról.

A miskolc-gömöri raktár- és pályamunkások helyzete szinte tűrhetetlenné vált, az ott pasáskodó tulipánlovag miatt. Lapunkban már több ízben felhívtuk az illetékes hatóság figyelmét ezen alakokra, azonban úgy látszik, hogy sokkal jobban lefoglalja most az idejüket a katonai fegyelem behozatala iránti gond, semhogy a személyzet helyzetével olyformán törődnék, hogy a körmére koppintának azoknak, kik ok nélkül vérig sértik és hivatasosan igazgatják a munkásokat.

Vagy nem volna-e kötelessége az intézet vezetőségének, mindent elkövetni, hogy az ilyen alakoktól, mint Róma raktárnok is — aki úgy látszik a nevéből merítette a zsarnokságra való hajlamát — megszabadítsa az alkalmazottakat? Nem volna-e kötelessége magának az igazgatóságnak, hogy amidőn tudomására jut, akár közvetlenül, akár közvetve, hogy alkalmazottaival egyes kisebb pasák úgy bánnak, mint a középkori rablólovagok a jobbágyaikkal — hogy ezt megtorolja? Türe az igazgatóság, hogy ilyen alakok, mint Róma raktárnok is, 25—30 éves, az intézetet becsülettel

szolgáló munkást marha, paraszt, bolond, stb. jelzőkkel, illetve tetteleg is bántalmazzon, mint tette ezt Tóth István munkással is?

IRODALOM.

A szocializmus, Bokányi elvtárs szerkesztésében megjelenő folyóirat immár második féleszten-dejét éli.

Még a kezdet nehézségeivel küzdve, máris jelentős helyet tudott magának biztosítani a magyar proletárságnak és a törekvéseit megértő polgárságnak fölfogásában. A Szocializmus szerkesztősege azon lesz, hogy ezt a helyet továbbra is megtartsa és kiérdemelje.

De viszont az elvtársaknak is minden lehető el kell követniök, hogy a Szocializmust, amely a marxista szociáldemokrácia tanításait ismerteti, minél szélesebb körben terjesszék. Egy vasutas könyvtárából sem szabad hiányoznia, a helyi-csoportok hasznosabb folyóiratot, mint a Szocializmus elő sem fizethetnek.

A Szocializmus havonként kétszer, mindenkor két iv (32 oldal) terjedelemmel jelenik meg. A lezárt évfolyamokhoz a kiadóhivatal megfelelő bekötési táblákat készített.

Az előfizetés ára: Egy évre 7.20 korona, fél évre 3.60 korona, egy negyedévre 1.80 korona, egy szám ára 30 fillér.

Előfizetések a Szocializmus kiadóhivatala (Budapest, VII., Nyár-utca 1) címére küldendők.

Keresztény szocializmus. (Faber Oszkár könyve.) Egy emberrel több a kiátkozott és egy könyvvel több az indexen. Ez lehet a papok nézetének eredménye Faber Oszkára és a most megjelent könyvére nézve.

Faber régi ismerőse úgy a fővárosi, mint a vidéki munkásoknak, akik sok ízben hallhatták előadásait a keresztény szocializmusról.

Es hivatottabb embert, mint Fabert, a keresztény szocializmust megbírálni aligha lehetne találni.

A könyv szerzője maga is szerzetes volt. Jól ismeri tehát a „keresztény szocialistáknak” minden hókusz-pókuszát.

Könyvében a népámitó osztály legbensőbb és legfélve őrzöttébb titkait tárja az olvasó elé; azokat a többnyire undorító, de minden esetben adatokkal és idézetekkel bizonyított galádságokat, amelyek az egykori szerzetest magát is arra készítették, hogy leveesse magáról a szőrcsuhát.

A könyv maga az adatoknak tömkelege és számos „jóhírnevű” teológus műveinek idézete.

De éppen eme idézetekkel sujtja Faber a keresztény szociális tévtanokat a legjobban. A saját érdeikből vágott dorongokkal üti a „fekete sereget” olyannyira, hogy nagyon érthető, ha ezek most „fészeld meg”-et kiáltanak Faberra.

A csinosan kiállított könyv ára csupán 1 korona. Kíváncsi, hogy a munkásság összes rétegei elolvassák.

Munkás könyvtárakból pedig egyáltalán nem szabad hiányoznia.

Megrendelhető a Magyar Vasutas révén. (szs.)

INNEN-ONNAN.

— Köszönetnyilvánítás. Mindazon munkástársaimnak, akik betegségem idején 90 korona 56 fillérrel támogattak, ezúton mondok köszönetet ném nevében is.

Zágráb, 1907. évi május hó 11.

Csemez István
máv. asztalosmunkás.

Szerkesztői üzenetek.

Sch. A. (Istvántelek.) A választott bíróság ítéletét technikai okok miatt jövő számunkban hozzuk.

Érmihályfalvaiak. Az elbocsátások ügyében beadványt adtunk be a főfelügyelőségnek, kíváncsiak vagyunk magunk is, hogy végződik majd az ügy. Azonban cseppet sem csodálkoznánk azon sem, ha Némethi Francit gázságaiért az ezüst érdemkeresztet tintegetnék ki.

Novák János urnak, Nagyváradon. Ha az isten felsegíti az embert valami magas polcra, akkor leszokták ám vetni a bérés-gunyát is. Meg aztán az emberekkel, ha mindjárt szénhordók is azok, nem úgy szoktak ám beszélni, mind kenddel bérés korában, hogy csálé meg hajsz.

Ettől bizony a szénhordók még nom igen ijednek meg.

Tudják ők jól, hogy a mesebeli számartól, — bárha oroszlan bőre is bujt, — csak addig féltek az állatok, amíg a hangját nem hallották.

Jó lesz tehát Novák ur hallgatni. Hogy árulkodni is szokott, arra csak az a megjegyzésünk, hogy az egész ország legnagyobb gazembere a denunciáns.

Felélős szerkesztő: Faragó Dezső.

Laptulajdonos: A magyar vasutas-szervezet

Világosság könyvnyomda r.-t. Budapest, Nyár-utca 1,

HIRDETÉSEK.

E rovat alatt közltekért a kiadóhivatal nem vállal felelősséget
Iroda hirdetések részére: Eötvös-utca 34, földsz. 2.
Bevásárlásnál vagy árjegyzék kérésnél,
kérjük lapunkra hivatkozni.

Vadászfegyverek.

Serétes, golyós, egy-, két- és három-
csövű fegyverek, revolverek, flóbertek.

Kizárólag elsőrangú gyártmányok.

== Rendkívül dus választék. ==

AUFRECHT ÉS GOLDSCHMIED

Budapest, VI., Eötvös-utca 32/a szám.

= Képes fegyverárjegyzék ingyen és bérmentve. =

Csekély

havi részletfizetésre.

Altisztjelöltek figyelmébe!

Vasutasokat, akik altisztnek akarnak lenni, biztos
sikerral előkészít polgári iskolai vizsgára „Tanár”
VIII. ker., Tisza Kálmán-tér 13. sz., III. em. 14.

**Elszakithatatlan
kék munkásöltönyök,**

szedőköpeny, boncköpeny, ve-
gyész, molnár, fodrász, cuk-
rász, szakács, kőfaragó és
irodakabátok készítője:

Gutmann J. és Tsa

Budapest, Kerepesi-ut 16. sz.

Férfidivat- és kalap-áruház.

Minták és árjegyzék ingyen és
bérmentve.

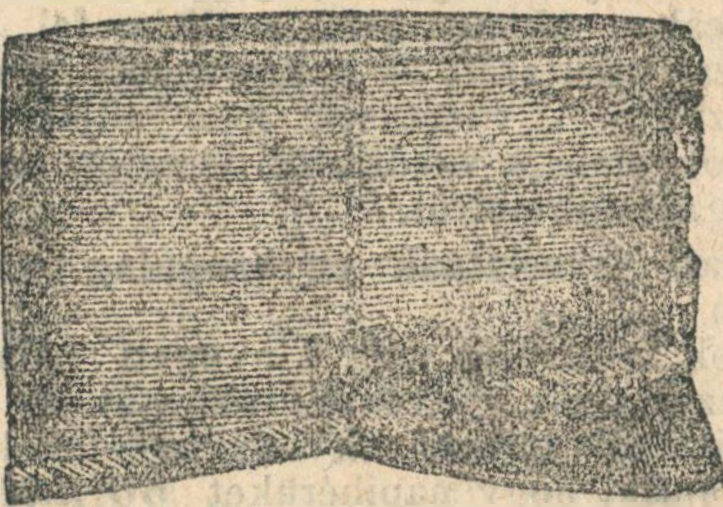
„NÉPSZAVA” KÖNYVKERESKEDÉS

BUDAPEST, VII., NYÁR-UTCA 1.

Könyvjegyzék
kiváratra in-
gyen és bér-
mentve.

Könyvtárak részére ajánl könyveket és folyóirato-
kat minden tudományterületéről a legolcsóbb áron.
A szövetség csoportjai kiválóan gondos kiszolgálá-
sban és a lehető legnagyobb kedvezményben
részeseznek. Bárhol hirdetett művek ugyanazon
áron, esetleg sokkal olcsóbban is szállíthatnak.

Könyvjegyzék
kiváratra in-
gyen és bér-
mentve.

Legolcsóbb, legkönnyebb és legjobb
a közismert „GLORIA”-sapka.

Tisztviselőknek 5, altiszteknek 5, szolgáltnak 2.20 K.

Kizárólag utánvét mellett kapható:

SPITZ BERNÁT

cs. és kir. udvari szállító,
a magyar királyi állam-
utak szerződ. szállítója

ELSŐRANGU EGYENRUHÁZATI ÁRUHÁZÁBAN

Budapest, V., Fürdő-utca 9. (Erzsébet-tér 1.)

Segíts magadon!

Ha nagy fájdalmakat is érez, ha gyenge és ki-
merült, ha álmatlan, feledékeny, lehangolt, ha
minden csekélység kihozza sodrából, felizgatja,
ha kedélyhangulata minden ok nélkül váltakozik, ha
saját gyengesége, képtelensége folytán kétségbeesés
is környékezi — ne csüggedjen el. Ne nézze tétlenül,
miképp fogy testi és szellemi ereje, ne engedje a gyenge-
séget urrá lenni szervezetében, ne tűrje, hogy a betegség
csirái oda befészkelődjenek. Segítsen magán. Alkalmazza
az ily bajok ellen a legjobb és legbiztosabb gyógyító-
szert: a villamosságot, m. p. annak legsikeresebb alakját, az

„Elektro-Vitalizer”-t.

Ez megszabadítja a fentemlitett bajoktól, ez meggyógyítja
Önt, ha fejfájásokban, szédülésben, ideges-, gyo-
mor-, bél-, szív-, vese- és hólyagzavarokban
szenved, ha csúszos, köszvényes fájdalmak gyöttrik.
Ha ezen hirdetést beküldi, készséggel elküldjük Önnek a

„Modern Villamos Gyógymód”-ról

szóló 64 oldalas illusz-
trált könyvecskénket díj- és portómentesen.

Zárt borítékban is hajlandók vagyunk Önnek elismert,
legjobb villamos-gyógymódunkat bármikor bemutatni.

Szelvény egy ingyen könyvre.

Az „ELEKTRO-VITALIZER” orv. rendelő
intézet Bpest, Károly-körút 2, félem. 42.

Kérem küldjék meg nekem a művet a „Modern Villa-
mos Gyógymód”-ról ingyen és bérmentve, zárt borítékban.

Név.....

Cím.....

„ELEKTRO-VITALIZER”

orvosi rendelő-intézet

Budapest, IV., Károly-
körút 2. sz., félem. 42.

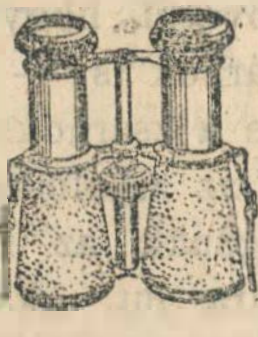
Csekély havi részletfizetésre.

Hegedűk,
elsőrangú gyárt-
mányok, mester-
hegedűk után ké-
szítve brácsák
és csellók stb.

Önműködő
és forgat-
ható hang-
szerek acél-
lemezekkel.
Automaták.

Valódi
párisi
színházi
lát-
csövek.

CITERÁK
mindenfélé rend-
szerben és kivi-
telben. Mando-
linák, gitárok
harmonikák a
legkülönbözőbb
árakon.

Grammofonok,
melyeknek k
legkiválóbb h
minőségű sz
szavatolunk.
Dus választék
tartós leme-
zekben. Fe-
nográfok 20
K.-tól feljebb.

Aufrecht és Goldschmied

BUDAPEST, VI. kerület,
Eötvös-utca 32/a. szám.

Képes hangszer-vagy látosó-árjegyzék kiváratra ingyen és bérmentve.